આ પ્રશ્નપત્રમાંથી ઓછા-વત્તા (થોડા-ઘણા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૬ માર્ચ, ૨૦૧૧ના રોજ લેવાનારી મુખ્ય પરીક્ષામાં પણ પુછાવાની શક્યતા રહેલી છે.

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૧ : પ્રશ્નપત્ર - ૧

જાન્યુઆરી, ૨૦૧૧ | સમય : સવારે ૯ થી ૧૨ | કુલ ગુણ : ૧૦૦

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

☞ પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ: તારીખ ☐☐ મહિનો ☐☐ વર્ષ ☐☐☐☐

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ ....

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી ....

☞ નીચે દર્શાવેલી સૂચનાઓ વાંચવા ખાસ વિનંતી :-

૧. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી કરાવી લે.

૨. **વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.**

૩. જમણી બાજુએ આપેલા અંકો જે તે પ્રશ્નોના ગુણાંક દર્શાવે છે.

૪. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં.

૫. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

૬. **પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.**

૭. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.

૮. **પરીક્ષાખંડની બહાર** કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૪)	
	૨ (૪)	
	૩ (૪)	
	૪ (૪)	
	૫ (૯)	
વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૬ (૧૨)	
	૭ (૮)	
	૮ (૧૨)	
	૯ (૮)	
વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ		

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૦ (૫)	
	૧૧ (૬)	
	૧૨ (૩)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૧૫)	
વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ		

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં . . . .

ચેકર - નામ

ફક્ત ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીઓ માટે જ નીચેની લીટીવાળા ભાગથી કાપીને 'બારકોડવાળું' ફક્ત આ એક ૪ પૃષ્ઠ, પત્રક - A તથા પત્રક - B જોડે ભૂલ્યા વગર પરત મોકલવું.

વિભાગ - ૧ : 'વચનામૃત'ના આધારે

પ્ર. ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. શું વિસારી દેવું ઘણું કઠણ છે ?

....

....

૨. મોટા જે સત્પુરુષ હોય અથવા જે પરમેશ્વર હોય તે શું કરે છે ?

૩. મહારાજને શેનો ખરખરો નથી ?

૪. કોનું કલ્યાણ થવું અતિ કઠણ છે ?

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૪]

૧. કુશાગ્રબુદ્ધિ અને જાડી બુદ્ધિની સમજ ગ. પ્ર. ૫૦ના આધારે

૨. ભાગવતધર્મનિષ્ઠા અને ભક્તિનિષ્ઠાની વિશેષતા લખો.

૩. ભગવાન તો સદા સાકારમૂર્તિ છે.

૪. કોને એકાંતિક ભક્ત જાણવો ?

( ) ....

☞ **આ પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રમાણે પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.**

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૩ નીચે આપેલાં દૃષ્ટાંતોમાંથી કોઈ પણ એક દૃષ્ટાંત લખી તેનો સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) [૪]

૧. તીખી અણીવાળું બાણ

૨. સૂર્ય સામી ધૂળની ફાંટના દૃષ્ટાંતે દોષરૂપી દુઃખ

૩. પંચામૃત ભોજનમાં ધૂળનું દૃષ્ટાંત

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૪ નીચેના પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રસંગો અભ્યાસક્રમના વચનામૃતના સંદર્ભનું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં સમજૂતી લખવી) [૪]

૧. અખંડાનંદ સ્વામીને વિચાર આવ્યો 'હું આત્મા છું, અમર છું' ...... જીવાત્માનું દર્શન પોતાના હાથમાં જ છે.
૨. સમબુદ્ધિવાળા ગોરધનભાઈ સાકર જાણી મીઠું પણ જમી ગયા.
૩. શ્રીકૃષ્ણ અને રુક્મિણીએ દેહ મૂક્યો.
૪. પ્રમુખસ્વામી મહારાજને ભગવાન વિના અમેરિકા માથાભર પાયખાનામાં બુડવા જેવું લાગ્યું.

( ) **સંદર્ભ :** ....

....

....

સમજૂતી : ....

....

....

....

....

પ્ર. ૫ નીચે આપેલાં અવતરણોની પૂર્તિ કરો. [૯]

૧. પરમેશ્વરની વાતમાં ....

....

....

.... જેવા ગુણ આવે છે.
૨. જેને પંચ વર્તમાનમાં .... સહજે જ હેત થાય છે.
૩. જ્ઞાન, ભક્તિ, વૈરાગ્યાદિક .... અતિ મોટા જાણવા.

વિભાગ - ૨ : 'ભગવાન સ્વામિનારાયણ જીવનચરિત્ર ભાગ ૧ તથા ૨' - નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર નિબંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. નીલકંઠવર્ણીએ કહેલી સ્વસ્વરૂપની વાત
૨. શાસ્ત્ર વિશારદ શ્રીહરિ
૩. શ્રીજીમહારાજનો ધર્મોપદેશ

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર પ્રસંગો લખો. (દરેકમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]

૧. સેવામૂર્તિ નીલકંઠવર્ણી
૨. સોરઠમાં ઐશ્વર્યદર્શન
૩. 'સત્સંગમાં આવ્યા પછી કુપાત્રપણું રાખે..... તેને સત્સંગ બહાર કાઢી મેલવો.' આ વાક્યને સમર્થન આપતા બે પ્રસંગ લખો.

( ) **પ્રસંગ - ૧ :** ....

....

....

....

....

પ્રસંગ - ૨ : ....

....

....

....

....

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગ વર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) [૧૨]

૧. લાધીમાને શ્રીહરિના સ્વરૂપનો નિશ્ચય
૨. શીતળદાસનું પરિવર્તન
૩. રામપરમાં શ્રીહરિનું વર્ણીરૂપે દર્શન
૪. ભાટ કરસનજી કુરાનના કલમા પઢે છે.
૫. આપણે સ્ત્રીઓને દીક્ષા આપીએ છીએ ?

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

મનન :- ....

....

....

....

પ્ર. ૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગોને આધારે વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]

૧. આત્માનંદ સ્વામી (વિશ્વંભર ભટ્ટ) ૨. રામાનંદ સ્વામી

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

વિભાગ - ૩ : 'ધાર્મિક વિધાનો અને ભાવનાઓ' - નવી આવૃત્તિના આધારે - સામાન્ય જ્ઞાન નિબંધ

પ્ર. ૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. મનને શુદ્ધ રાખવાના ઉપાય માટે ઉપનિષદ શું કહે છે ?

....

....

૨. સત્સંગ સભા શાનું વાવેતર અને શાનું નિંદામણ છે ?

૩. સારંગપુરમાં પુષ્પદોલોત્સવ પ્રસંગે બાઈ ભક્તોએ કઈ પ્રાર્થના કરી હતી ?

૪. આરતીનો શો અર્થ થાય ?

૫. માતા પિતાના સહવાસમાં ઊછરેલું બાળક કેવું હોય છે ?

પ્ર. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (ચાર થી પાંચ લીટીમાં) [૬]

૧. સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં કંઠીની બે સેર શા માટે હોય છે ?

....

....

....

....

....

....

૨. સમજાવો : એક યા બીજા સ્વરૂપે મૂર્તિપૂજા સૌ કોઈ કરે જ છે.

૩. ઘરસભા કેવી રીતે કરશો ?

પ્ર. ૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એકનો મુદ્દાસર જવાબ લખો. (દસેક લીટીમાં) [૩]

૧. પ્રાર્થનામાં કઈ કઈ બાબતોને વણી લેવી જોઈએ ?

૨. ઘરમંદિર શા માટે ?

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૧૩ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (પંદર થી વીસ લીટીમાં) [૬]

૧. બાળકના હેતુપૂર્ણ અભ્યાસ માટે તમારી જવાબદારી શી હોઈ શકે ?

૨. નિત્ય પૂજાવિધિની ક્રમિક પદ્ધતિ શી છે ? (પૂજાના આદર્શ સમયથી મૂર્તિની ગોઠવણી સુધી)

( ) ....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

પ્ર. ૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર નિબંધ લખો. (સામાન્ય જ્ઞાન નિબંધ)
(પાંત્રીસ થી ચાલીસ લીટીમાં) **[૧૫]**

૧. કર્મવાદ અને પુનર્જન્મનું સરળ રહસ્ય. (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - સપ્ટેમ્બર - ૨૦૦૮)
૨. શાસ્ત્રીજી મહારાજમાં એ શક્તિ ભગવાનની હતી. (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - જાન્યુઆરી - ૨૦૦૭)
૩. ટીન એજ સંતાનો અને માનસિક તાણ. (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - જાન્યુઆરી - ૨૦૦૯)

( ) ....

પૂર્વ કસોટીના નિબંધ માટે નીચેની લીંકનો ઉપયોગ કરવો.

http://www.swaminarayan.org/satsangexams/essays/

અગત્યની નોંધ :-

ઉપરોક્ત પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નની નીચે આપેલી કોરી લીટીઓ ફક્ત નમૂનારૂપે દર્શાવી છે. મુખ્ય પરીક્ષામાં પ્રશ્નના ગુણ પ્રતિ વર્ષની જેમ જ, કુલ ૧૬ પાનામાં જરૂરિયાત મુજબ કોરી લીટીઓ આપવામાં આવી છે.

* * *